

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Németország nagy sikere a locarnoi konferencián

Osszes követelését teljesítették

Briand önfeláldozóan engedett a francia álláspontból

— Az Estilap eredeti távirata —

Locarnóból jelentik: Pénteken a konferencia szünetet tartott. A legutóbbi ülés befejezése után az a vélemény alakult ki, hogy legfeljebb még egy hétig üléseznek és csütörtökön megtarthatják a záróértekezletet. A konferencia eredménye bizonyosnak látszik.

A kompromisszumos formula szerint

meg akarják adni Németországnak azt a jogot, hogy a Népszövetséghez való csatlakozás tárgyalásánál kérje

a tizenhatodik szakasz magyarázatát a következő értelemben változtatják meg.

Amíg Németország leszerel és a többi államok nem, a tizenhatodik szakasz érvénye Németországra nem terjed ki.

A német delegáció tagjai meg vannak elégedve, mert követeléseikből eddig hatvan százalékot elérték. Ha így haladnak tovább a tárgyalások

akkor száz százalékos eredménnyel térnek haza.

Egyértelműleg konstatálják, hogy Briand önfeláldozással szolgálja az igazi békét. A legkényesebb kérdésekben engedett a francia álláspontból, csak hogy áthidalja a nehézségeket. Így például Franciaország

automatikus fegyveres beavatkozása szóba sem jöhet, ha Németországnak vitája támadna a keleti szomszédaival.

A jövő hét folyamán előreláthatólag sor kerül a keleti határok biztonságának tárgyalására.

A tegnapi ülésnélküli napot a delegátusok kihasználták és egymással folytattak eszmecsereket. Így Stresemann Brianddal ötnegyedórás beszélgetést folytatott, Vandervele pedig Schubert német államtitkárral folytatott beható eszmecsereket.

Csicserin csendes szemlélője a locarnoi konferenciának. Londoni hírek szerint azzal kísérletezik, hogy

Oroszországot is elismerjék a konferencián résztvevő hatalmak.

Skrzynski lengyel külügyminiszter tegnap fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott előttük a Csicserinnel folytatott tárgyalásairól.

— Találkozásunk — mondotta — a kölcsönös békés érzelmeket fejezte ki. Rövidesen viszonzni fogom a látogatást Moszkvában, hogy Lengyelország és Oroszország barátságos kapcsolatait a kölcsönös bizalom alapján helyreállítsuk.

Londoni jelentések szerint egész Anglia bizik a locarnoi konferencia sikerében.

Diplomáciai körök öttel — egy el-

len fogadják a konferencia eredményét. A munkáspártiak kettő-egy-egyes oddsot adnak a kedvező befejezésre.

Rendelet jelenik meg a záróratörvény enyhítéséről

Bukarestből jelenti a Rador: A munkaügyi miniszteriumban, a kereskedelmi és iparkamarák útján számos kérés érkezett a munkaszüneti törvény módosítása érdekében. A munkaügyi miniszter a

kéréseket tanulmányozás tárgyává tette, különösen a munkaszüneti törvénynek az üzleti zárórára vonatkozó részét, s ez ügyben a nagytöku enyhítésekről szóló rendelet a napokban megjelenik.

Nagyvárad új román elnevezése

Nem Oradea-Mare — csak Oradea! — Megérkezett hivatalosan az új közigazgatási beosztás!

Ma érkezett meg a vármegyei prefektúrára a Monitorul Oficial október 7-i száma, amely közli a közigazgatás egységesítéséről és ezzel kapcsolatban a megyék új beosztásáról szóló törvényt.

A hivatalos lap ez alkalommal vastos kötetre menő formában jelent meg.

Az új törvény szeptember 25-i kelettel 8815. szám alatt elsősorban az általános intézkedéseket tartalmazza és elrendeli, hogy a közigazgatás ügymenetét azonnal a kihirdetés után az új alakulatnak megfelelően kell vezetni.

A költségvetés 1926 január 1-ig az eddigi rendszer mellett marad érvényben. A községi és megyei képviselőtestület hatásköre ugyancsak nem változik január elsejéig.

A megyék felsorolásánál 6. sz. alatt közli a törvény az új Bihar-megye beosztását. Eszerint Bihar-megye a jelenlegi beosztásban marad kivéve az érmihályfalvai járást amelyet Szilágy megyéhez csatoltak, valamint Bucsa és Feketető községeket, amelyek Kolozsmegyéhez fognak tartozni.

A megye székhelye az új törvény szerint Oradea lesz.

Nagyvárad város hivatalos román elnevezése a jövőben nem Oradea-Mare, hanem Oradea lesz.

Nagyszalonta (az új törvény szerint csak Szalonta) rendezett tanácsu várossá avansált az új törvényben.

Biharmegye 416 községből fog állani és a községek elnevezésében is lesznek változások, így pél-

dául Árpád község Arpesene, Kiszsedres pedig, amelyet eddig Mureni Micinak hívtak Sudrigiu lesz.

A 17 törvényhatósági joggal felruházott város sorában helyet foglal Nagyvárad és Belényes.

Az ország a törvény szerint 68 megyéből fog állani.

Felfüggesztették a személyazonossági igazolványok kiállítását

Tiznapon keresztül szünetel a munka

Két héttel ezelőtt kezdődött meg az államrendőrségen a fényképes személyazonossági igazolványok kiállítása. Bejan János rendőrkapitány nagy agilitással fogott a több hónapra terjedő hatalmas munkához. De most két héttel az igazolványok kiállításának megkezdése után kiderül, hogy minden igyekezet dacára meglepően lassu tempóban halad a munka és ez nem a közönségen és nem is a tisztviselőknél, de tisztán az adminisztráción múlik. Olyan körülmények játszódnak közre, amelyek hátráltatják a munkálatokat és torlódásokat idéznek elő.

Bejan János hivatalfőnök a munkálatok folytonosságának biztosítása, de első sorban a publikum kényelme szem-

Fizetésrendezés csak a jövő évben lesz

Jön a drágasági pótlék

Bukarestből jelenti a Rador: A tisztviselők fizetésegységesítésére kiküldött bizottság Bratianu Vintila pénzügyminiszter elnökletével tegnap ülést tartott. Az idő rövidsége miatt a fizetésrendezés után járó differenciát az új költségvetésbe beállítani nem lehetett, ezért a tisztviselők a jelenlegi fizetésük egy bizonyos százalékat kapják meg drágasági pótlék címen. Így a tisztviselők fizetésének rendezése a jövő évre marad.

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 250—

BERLIN . . . 12345 PARIS 2390—
NEW-YORK 51860 PRAGA 153750
LONDON . . . 2513— B.PEST . . 7255
BÉCS . . . 7315—

Nagyvárad arányai

Magyar korona	340—	áru	343	penz
Dollár	20675	"	206—	"
Cseh korona . . .	614	"	612	"
Svájci frank . . .	40—	"	3990	"
Osztrák shilling .	2930	"	2910	"
Francia frank . . .	965	"	955	"
Angol font	1007	"	1004	"
Lira	835	"	825	"

pontjából ma délelőtt Ghisoiu György inspektorral folytatott tanácskozás után elhatározta, hogy

október 11-től kezdődően október 20-ig bázárólag felfüggeszti a fényképes személyazonossági igazolványok kiállítását.

Tiz napon keresztül fognak tehát szünetelni a munkálatok és ezt az időt az Olaszi városrészben lakó polgároknak arra kell felhasználni, hogy az állampolgársági hivatalból az igazoló számot beszerezhesék. Október 20-án azután megkezdődött munkaerővel fognak újból hozzá a fényképes személyazonossági igazolványok kiállításához.

Apollo mozgó

3, 5, 7 és 9 órákor

Ma, szombaton először

GUILLOTINE

A legizgalmasabb dráma, amit filmtechnika eddig produkált
7 felvonás

Egy ártatlan leány szenvedésteli útja a Guillotineig
A főszerepben: MARCELLA ALBINI

Kedvező időjárás esetén az ATLANTIC mozgó 6 és 9 egy-egy órákor tart előadást

HIREK

* A prefektus Szalontán. Dr. Regman Miklós prefektus ma délelőtt Nagyszalontára utazott, ahol a választásokkal kapcsolatos intézkedéseket beszéli meg az illetékes tényezőkkel.

* Olcsóbban lehet utazni Nizzába. Nemsokára kezdődik Nizzában az igrasi szezon és ebben az esztendőben még szebb lesz a Azurpartnak e gyöngye, mint valaha, a háboru előtti volt. Akiknek az utóbbi időben megadatott a lehetőség, hogy a földnek ezt a legistenáldottabb pontját meglássák, azok az exaltáció hangján nyilatkoznak arról a páratlanul szép látványról, amit Nizzának mostanában tökéletesített új bulvárra, az Avenue de Verdun nyújt. Ez a pálmákkal, tarka virágszönyegekkel teletűzdelt remek út méltó párja a híres párisi Rue de la Paixnek. Ott is, akár a párisi nagy uton ragyogónál ragyogóbb boltok, kirakatok szinte végtelen sora. Ami luxust emberi fantázia csak kitalálhat, az mind megvan itt: valóságos kincseskamrája a fényűzésnek ez az út... A Nizzába való utazás most olcsóbb, mint még tavaly is volt. Mindenféle uti kedvezményre vonatkozóan részletes felvilágosítást ad a Wagons-Lits társulat váradi ügynöksége a Hegedüs Hirlapírodában.

* Október 17-én lesz a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szigoruan zártkörű műsoros táncestélye a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben.

* Kedvezményes utazás Bucurestbe. Bucurestbe utazók figyelmébe ajánljuk, hogy kedvezményes utazáshoz jegyet a Hegedüs Hirlapírodában kaphat.

* Új rendelet a magyar tankönyvek használatáról. A közoktatásügyi miniszter f. évi szept. 24-én kelt 101, 591-1925. sz. rendeletével szigoruan utasította az összes Inspektorátusokat, hogy az állami magyar tantervű és felekezeti iskolák a hazai földrajzot, történelmet és alkotmányt csakis olyan könyvekből taníthatják, amelyek fenti három tárgyat román nyelven tartalmazzák, míg a többi tárgyak továbbra is magyar nyelven taníthatók. Azon magyar könyvek tehát, melyek-

ben a tárgyak csak magyarul vannak, még akkor sem használhatók, ha idei miniszteri jóváhagyási szám van rajtuk, mivel a miniszter ezen könyveket csupán azon feltétellel hagyta jóvá, amennyiben, a magyar rész románnal cseréltetik fel. Tekintve, hogy az ellenőrző hatóságok e rendeletnek szigoruan érvényt fognak szerezni, ajánljuk magyar iskoláinknak, hogy csakis magyar-román részes Olvasókönyvet használjanak.

* Schwimmernél naponta háromszor friss teasütemény 140 lei.

* Tolvaj lány egy váradi uriházban. A rendőrség bünygyi osztálya Mannhardt Józsefné följelentésére letartóztatta Csabai Zsuzsi cselédleányt, aki asszonyának aranykarkötőjét és néhány ruháját magához véve tegnap délután meglépett. A hűtlen cselédet a detektívek a már éppen indulófélben lévő szalontai vonatról szedték le. Csabai Zsuzsi a rendőrségre került, ahol kiderült, hogy már számos más följelentés van ellene, amiket régi helyein elkövetett lopások miatt tettek a károsultak. Bünlajstromának összeállítása után Csabai Zsuzsi az ügyészségre kerül.

* Hoffman Colon vasárnap 11-én kezdődik 7-9-ig Antalffy Margit tánciskolájában.

* Őszi és téli angol szövet újdonságok megérkeztek Szalay férfiszabóhoz. Ciorogariu-utca 9.

* Schwimmernél naponta háromszor friss gesztenye habbal 5 lei.

Orvosok szekreációs „Purgói” rendelnek. 4

* Művészi fényképfelvételek Kertész fényképésznél. Bulevardul Regele Ferdinand 2. szám. Bazar épület, feljárt színház oldal, volt Molnár műterem.

* Elegáns nő ÁGI crémet használ. 2

* Hackmayer uriszabó üzletében az eredeti angol őszi szövet-különlegességek megérkeztek. Avram Jancu-u. 2.

Orlasi választék divatmellényekben CHIC-áruházban.

Az előkelő társadalom és művészcivilizáció Premier Ambra kölnivizet használ. Csak az Angyal Drogériába kapható.

* Schwimmernél 1 kg. finom keksz 60 lei.

* Szabók és szabónők figyelmébe! Megérkezett a legújabb őszi Chic Parisien. Kapható a Hegedüs Hirlapírodában.

Dorian Filmszínház

Monumentális film!

Ma, szombaton

Monumentális film!

A rejtelmek országa

Pazar kiállítású film 6 nagy felvonásban. A főszerepben: BEREGI OSZKÁR, BÁNKY VILMA és ERIKA GLASNER. — Tibet országa. — A Dalai Lama vallásos szertartása. — Báb színház. — A kokott, akiből nőgyeleti elnöknő lesz. — Az előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Jön „CLEO” Pola Negri régóta várt filmje

Letartóztattak egy áldetektívet Megkerült a postainternátus tolvaja

A nagyváradai postainternátus növendékei hosszú időn keresztül megdöbbenéssel tapasztalták, hogy hol a pénztárcájuk, hol egy értéktárgyuk eltűnik. Rejtélyesebbé tette az esetet, hogy a lopások napról-napra megismétlődtek és nem használt az sem, hogy az internátus növendékei éjszakaról-éjszákára valóságos őrséget szerveztek. A növendékek végül is megunták a háziszarka garázdálkodását és följelentést tettek ismeretlen tettes ellen a váradi rendőrség bünygyi osztályánál.

A Borodi-csoport vette a kezébe a titokzatosnak látszó ügyet és a kitiünő nyomozók egy napi megfigyelés után már el is fogták a tettest M. Z. Milecha személyében, aki szintén az internátus lakója volt. Milecha, aki meglepő szenvedéllyel sajátította el társainak féltve őrzött értékeit, azzal terelte magára a detektívek figyelmét, hogy nemrégiben — egy razzia alkalmával — mint

bukaresti detektív mutatkozott be a váradi rendőrségen, ahol természetesen megállapították, hogy a fiatalembernek semmi köze sincs a rendőrséghez. — Milecha, miután látta, hogy nincs menekvés, beismerte, hogy a lopásokat ő követte el és a pénzt egyik váradi éjjeli mulató bubifrizurás tündérére költötte.

Milechat ma délelőtt kísérték át az ügyészség fogházába.

* Szigoruan csak felnőtteknek. A legszebb szerelmi históriák. Az Evoc könyvbarátok és inycenek számára 500 kézzel számozott példányban készült. A könyvpiac szenzációja. Ára 150 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapírodában.

Uj férfiruha üzlet!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, ismerőseimet és barátaimat, hogy a Sas-passagében (Erzsébet kalapszalonnal mellett férfi, nő és gyermekruha-üzletet nyitottam, hol mindennemű kész férfiruhák, raglánok, télikabátok, szörmebekecskek, bőrkabátok minden színben a legújabb divat szerint legolcsóbb árban kaphatók. — férfi öltönyök, raglánok már 1500 leltől kezdve

Kiállítás

!!

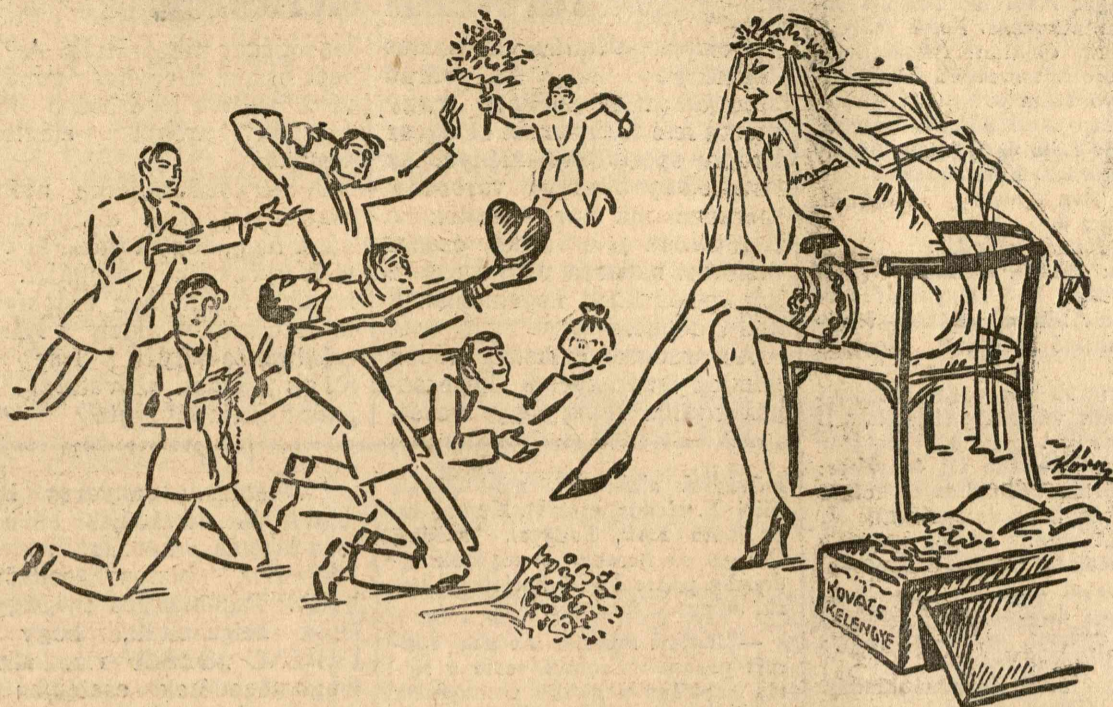
Párisi és Lyoni őszi áruimból vasárnap 11-én reggel 10 órától este 10 óráig kiállítást rendezek, melynek megtekintésére a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívom.

1760 Barna Jenő.

Hallatlan olcsó áru csipkék és selyemzsinórok érkeztek a Lux áruházba Vlahuta (Szent János)-u. 1

Mielőtt **BUTORT** vásárolna, **DANIBERG és WALDNER** butornagyáruházát tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai Str. Mic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz. 1169

Nem kell már állampolgársági igazolvány

mert Kovács Testvérek

kelengyéi révén ime férjhez me-
hetek és így az állampolgársági
gondtól rövidesen megszabadulok

Heti árjegyzék:

Selyem szálú siffon — — — —	Lei 42.—	Szines és fehér opál — — — —	Lei 95.—	Menyasszonyi ruhaselyem — — — —	Lei 250.—
Selyem szálú vászon — — — —	.. 42.—	Szines és fehér grenadin — — — —	.. 95.—	Menyasszonyi ruhaszövet — — — —	.. 225.—
Selyem szálú damaszt — — — —	.. 70.—	Ingre alkaalmas batiszt — — — —	.. 70.—	Crem posztó kabátnak — — — —	.. 675.—
3/4-es Lepedővászon — — — —	.. 95.—	Cérnavásznak ágyneműre — — — —	.. 125.—	Kosztüm-szövet utazáshoz — — — —	.. 350.—
Angin alsóhuzatnak — — — —	.. 58.—	Puplin selymes, ingekre — — — —	.. 130.—	Selyem kabát-szövetek — — — —	.. 725.—

KOVÁCS TESTVÉREK Nagyáruháza, Sas-passaŕe.
Románia legnagyobb és legolcsóbb divatháza. Telef. 5-59

Száz év előtt és ma

Száz év előtti ujság elsárgult lapjait forgatom. A XIX-ik század csodásan nekilendülő életének sok színét csak az ujság betűi próbálják homályosan visszatükrözni. A pozsonyi diéta üléseiről körülményes tudósításban számol be a kor hűséges krónikása. És érdekes, hogy 1825-ben, amikor még csak Stockton és Darlington között közlekedett a vasút — amelyről mint valami szörnyű csoda-masínáról emlékeznek meg az emberek — egy hír ragadja meg a figyelmet:

— A Tekintetes Vármeŕye Nemzetes urai 4 rénes pengő forintot szavazták meg Belényes községnek, hogy ezzel a tekintélyes summával a postai szolgálatot fenntartsák.

Száz hosszú év, egy egész évszázad viharzott el azóta felettünk és dermesztő hideg fut rajtunk keresztül. A 20-ik század telve civilizációval és az intellektualis kornak legtükrösebb vívmányaival, amikor a Zeppelinek és aluminium-vázás repülőgépek szelik, vágják át a levegőt, amikor már угyszólván minden problémát megoldottak, akkor látom csak, hogy egy évszázad nem is olyan nagy idő...

Egyik biharmegyei község jegyzője, aki melleŕleg a postai szolgálatot is ellátja, néhány héttel előbb azzal az alázatos kérelemmel járult a postaigazgatósághoz, hogy miután a dologi kiadások csaknem felülhaladják azt az összeget, amit nehéz és fárasztó munkájáért kiutálnak részére, a

mai viszonyoknak megfelelően emeljék fel.

A válasz — dicséretére legyen mondva a P. T. T. direktiójának — nem soká váratott magára. A jegyző boldogan törte fel a piros pecsétet levelet, de nagy volt a meglepetése.

Az igazgatóság teljesen méltányolva a kérvényben felhozott indokokat, a maga részéről nem zár-

kózik el a fizetésemelés elől és 450 lej havi pótlékot szavaz meg. Ezt az összeget — írja tovább az igazgatóság — felerészben a községen, felerészben pedig a községben lévő iparvállalaton kéri behajtani.

Ehhez úgy hisszük, nincs mit hozzáfűznünk. Ma, 1925 október van... Elsárgult levelek...

B. J.

A váradi lakásbérlők szövetségének akciója a drágaság ellen

Fa kell a közelgő télre

A hirtelen hidegre fordult időjárás a tél minden szenvedését előrevetí. Az utolsó öt esztendőben nem volt olyan inséges telünk, mint amilyenre ezidén kilátásunk van. A drágaság rohamlépésekkel emelkedik, a munkás és tisztviselőosztály kereseti viszonyai ehhez képest nem javultak, sőt a fogyasztás lecsökkenése következtében a munkabérek is inkább csökkennek. A lakásinség enyhítése érdekében nagy nekigyürközések után még mindig nem történt semmi megnyugtató, ide s tova fél-esztendeje, hogy a házhelyeket kiosztották, de nem gondoskodtak megfelelő anyagi fedezetről, hogy a helyeken házak is épüljenek és ezzel a lakásmi-zériák megszűnjenek.

A legnagyobb bajok a tüzelő ellátás körül vannak. Hogyan jusson a szegény ember fához, mikor éppen a pénteki tanács-

ülésen hallottuk Tatu gazdasági tanácsos panaszát, hogy még a város sem jutott hozzá 700 köbméter tüzelőjéhez. A ruházati cikkek ára is lényegesen megrágult, ugyanolyan mértékben emelkedtek az egyes élelmickek árai is.

Ilyenkor érezni igazán hiányát egy komoly polgári szervezetnek, amely egyöntetű fellépéssel ráterelhetné a hatóságok figyelmét a közelgő veszedelmekre és kikényszeríthetné, hogy erélyes intézkedésekkel megelőzzék a bajt. A meddő ipari konjunktura a munkásszervezetek számára nem teszi lehetővé, hogy tagjaik számára bérharcokkal küzdjék ki a kedvezőbb életfeltételeket, a lateiner és hivatalnok osztály pedig teljesen szervezetlenül, tehetetlenül, reményvesztetten néz az események elé. Filantropok és a közügyekkel törődő polgárok körében merült fel

a gondolat, hogy e mizériák leküzdésére valamelyes mozgalmat kell indítani. A polgárság mai teljes szervezetlensége mellett azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az egyetlen nagyobb tömeget magában foglaló Lakásbérlők Szövetsége lehetne az egyetlen szervezet, ha programja más célokat is szab meg számára, amely sikeresen indíthatna mozgalmat a drágaság letörésére. Ez a szervezet tulajdonképeni hivatását, a bérlők érdekeinek megvédését nem meríti ki teljesen, ma még nem is öleli fel magában az összes érdekeltet, tehát a maga hatalmának és befolyásának növelése érdekében is helyesen fogja tenni, ha haladéktalanul megindítja az akciót, amelynek zászlajára egyelőre e két követelést írná fel:

Olcsó tüzelőanyagot és olcsó élelmiszert a város dolgozó társadalmának!

Értesülésünk szerint a tervet a Lakásbérlők Szövetsége nagy szeretettel karolja fel és már a közeli napokban megkezdí az akciót a fenti célok elérése érdekében és nem lehet vitás, hogy a hatóságok, amelyeknek kötelességük a város polgárságának érdekeit megvédeni, készséggel segítségére fognak sietni a szövetségnek, amely így a felelős tényezők munkáját is meg fogja könnyíteni.

MEGNYILT 8981
utonnan a
Leikovits Herman
Rekoré kalapgyár
cipő, kalap, fehérnemű-üzlete
Str. Nic. Iorga (v. Zöldfa-utca)
Kömlös-ház
Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Házhelyek eladók

Strada Fűzes-utca és Fácán-
soron. Rendkívül olcsó árak
és kedvező fizetési feltételek

1970

Ertekezhetni Topsálnál Str.
Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56.

Feltűnően előnyös bevá-
sárlási forrás nagyban
és kicsinyben

textil árukban

TREITEL HERMANN

Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 14.

Leszállított árak!

Befőttes-, uborkás üvegeket
mivel a szezon mulik, minden
árban kiárusítjuk!

Tabla-ablak üvegeket

asztalosoknak, építészeknek
nagyon olcsón, kartelenkivüli
árakban szállítunk

Kereskedőknek lámpát,
lámpást, csöveket
kivételes árakban

Eladás nagyban, kicsinyben

Frajni **KOMLÓS** Testvérek

Oradea-Mare-Nagyvárad
Jorga Miklós (Zöldfa)-u. 13.
Üveg, porcelán, kőedény
gyári raktár

Telefon 3-32.

Ruha beszerzés

előtt tekintse meg dus szövet-
raktárunkat feltűnően olcsó
árak. Előnyös fizetési feltételek.

DARABONT Ferdinand
és **SZIKSZAY** király-ut
uri szabók új plébánia
palota

Harisnyák, keztük, fehérneműk szolid
olcsó árban BLEIER divatházában Sepsapage

Női kabátok

legújabb kivitelben
legolcsóbb árban a

Model áruházban
Vahuta (Szt. János)-utca 6.
Kaphatók 1596

Színház

HETI MŰSOR:

Szombat este: Éva operett, Kovács Kató, Bellák Aranka, Tompa Béla, Páger Antal és Tompos József bemutatkozása. Folyó szám 5.

Vasárnap délután: Nótás kapitány operett, mérsékelt helyárakkal. Folyó szám 6.

Vasárnap este: Bajadér operett, P. Gaizler Lola és Ocskay Mihály bemutatkozása. Folyó szám 7.

Hétfő: Éva operett, A bérlet. Folyó szám 8.

Kedd: Román előadás.

Szerda: Román előadás.

Csütörtök: A Nagyságos asszonyt már láttam valahol vigjáték, bemutató A bérlet. Sorozat szám 10.

Péntek: A Nagyságos asszonyt már láttam valahol vigjáték, B bérlet. Sorozat szám 11.

Szombat délután fél 4 órakor: Bizánc történelmi dráma, olcsó helyárakkal. Sorozat szám 12.

Szombat este: Májusi muzsika operett bemutató, bérletszűnetben. Sorozat szám 13.

Vasárnap délután fél 4 órakor: Bajadér operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 14.

Vasárnap este: Román előadás.

Hétfő: Májusi muzsika operett újdonság B bérlet. Sorozat szám 16.

Szerda: Magnetic drámai bemutató (a Titanic katasztrófája) bérletszűnetben. Sorozat szám 17.

— A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdve kezdi árusítani a színházi pénztár.

— Ma van az operett anszámle bemutatkozása. Ma este Lehár világhírű operettjében az Évában mutatkozik be Kovács Kató, Bellák Aranka, Tompa Béla, Páger Antal és Tompos József. Ez az öt kiváló művész egészen új szint ad a régi és pompás operett előadásának és egészen bizonyos, hogy az új tagok kivételes tehetségükkel, kiforrott tudásukkal tökéletesen művészt fognak produkálni, amivel már az első alkalommal beférkőznek a közönség szeretetébe. Az Éva többi szerepeit Stoll, Madas és Bereng játsszák. Az Éva hétfőn A bérletben is színre kerül.

— Bajadér bemutatkozásokkal. Vasárnap este a Bajadér két főszerepében mutatkozik be P. Gaizler Lola és Ocskay Mihály. E két kiváló művésznek a szerződés nagy nyereséget jelent a társulatnak, mert velük a legprecízebb operett előadások kerülhetnek a közönség elé. P. Gaizler Lola és Ocskay Mihály első fellépte nagy érdeklődésre tarthat számot. A Bajadér többi szerepeit Bellák Aranka, Páger, Sós, Hetényi játsszák.

— Délutáni előadás. Vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt helyárak mellett Kovács Katóval, Bellák Arankával, Tompa Bélával, Págerrel, Hetényivel, Madással és Sóssal a főszerepekben a híres Nótás kapitány című operett kerül színre, melynek tavalyi diadalára a nagyvárad közönség sokáig fog emlékezni.

— A Nagyságos asszonyt már láttam valahol. Már a címe is elárulja, hogy csütörtökön A bérletben színrekerülő vigjáték újdonság egyik legszelembesebb és legkövetesebb darabja lesz az idei szezonnak. A fordulatok jelentek, az egymást váltogató komikus helyzetek állandó és hangos derűtségben fogják tartani a közönséget, annál is inkább, mert a nagyszerű vigjáték főszerepeit olyan kiváló

SPORT

Miss Kálmán vezeti az Arad-Nagyvárad városközi mérkőzést

Holnap délután nevezetes eseménye van Nagyvárad sportjának. A holnapi nagy meccs felé tekint most az egész Erdély sportközvéleménye. Az Arad-Nagyvárad városközi mérkőzés ma már nem lokális jelentőségű és a várad csapat multkori kudarca után most a két város közti hegemoniának kell eldőlnie.

Az aradiak érthető módon minden tudásukat és képességüket latba vetik, hogy veret-

lenségüket megőrizték. A várad csapat a revans gondolatától hevitve legerősebb felállításban próbál elégtételt venni.

A mérkőzés teljesen nyílt és csak a játékosok diszponáltságától függ, hogy ezúttal ki viszi el a győzelem pálmáját. A minden tekintetben érdekfeszítő meccset, — amely a Károly trónörökös-pályán lesz — Kiss Kálmán szövetségi kapitány fogja vezetni.

művészek alakítják, mint Jósika Mici, L. Hollós Juci, H. Körösi Juci, Tóth Elek, Lengyel, Madas, Darvas és Bereng. A vigjáték újdonság pénteken B bérletben kerül színre másodsor.

— Májusi muzsika az első operett premier. Szombat este a Nótás kapitány nagy hírű szerzőjének legújabb operettjét, a Májusi muzsikát mutatja be az operett együttes. Farkas Imre darabjainak felesleges megütni a reklám nagy dobját, mert hiszen minden darabját az összes magyar színpadokon sorozatos előadásokban tartják műsoron. A kitűnő szövegkönyv és a fülbemászó melódikus muzsika szerencsés találkozása minden Farkas operett, amelyek között a Májusi muzsika a legmagasabb ponton áll. A szenzációs operettben a főszerepeket T. Pogány Janka, Bellák Aranka, L. Hollós Juci, Tompa, Páger, Stoll, Hetényi és Sós játsszák. A Farkas operett másodsor hétfőn A bérletben, harmadszor pedig kedden B bérletben kerül színre.

— Jegyezze meg magának a dátumot jól: 21-én, szerdán mutatja be a drámai társulat Pásztor Árpád Magnetic című drámáját, mely a Titanic nevű hajó-kolosszus katasztrófáját viszi színpadra.

— Délutáni előadások. Figyelmebe ajánljuk a közönségnek, hogy szombaton délután a szezonnyitó előadás szereposztásában Herczeg Ferenc Bizánc című történelmi drámája, vasárnap délután pedig az új operett társulattal a Bajadér kerül színre.

Figyelmeztetés!

HOLLÓS

olcsó árusítása
még csak
rövid ideig
tart!

Mokette, pouche, caracule hencseriakarók és agygarnitúrák óriási választékban
Leitner Márton Rt.-nál

Izletes házikonyha!
Berkovitsné
ארטה כשר
vendéglője
N. Iorga (Zöldfa)-u. 19
Mérsékelt árak

Megnyílt

a Ferd. Király-uton (Uj plébánia palota) higienikus, elegáns urifodrász-szalonom. Gyurtsik.

Weisz Pál
és
Fischmann Éva

angol és francia nődivat szalon

2036

Rimanóczy-utca 12.

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTÉNETEK

írta: MARTON MANÓ

(51)

Akarni, akarni senki nem tudott jobban, erősebben, intenzívebben, akarni döntöbben, mint Halász Lajos. Nem az üres stréberek utálnivaló speciséhez tartozott, dehogyan; szeretetreméltó, szimpatikus, drága gamin volt mindvégig, murgeri értelmű bohém. Az ő líhegő törtetésében egy remek fizikum fiatal, mohó láza lángolt. Az ő tulhevült energiája mellett, acélból kovácsolt idegrendszerének is tartozott ezzel a felfelémozgással:

— Nekem semmi sem elég — mondogatta. — Kész a programom, mindennek eljön az ideje. Előbb városatyá leszek, aztán pesti szerkesztő leszek, aztán képviselő, aztán miniszter. Röhögtek?

Zsebében nem volt egy forint.

— Feltűnni — monta páratlan nyíltsággal — feltűnni. Ez a fontos, ez az első. De hogyan?

Tudta jól, hogy tehetségnek nem tehetség, a fellépése, a frissesége, szellemessége és elsősorban akarata,

csodálatos, szinte misztikus akarata volt

az, ami az embereket megállította, érdekelte, izgatta.

... Rakovszky István a néppárt vezére volt. Éleseszű, élesszavu debatter, a harcok klerikalizmus lelke. Korának legfélelmesebb vívója, de a pisztolylyal épp olyan biztosan bánt, mint a pengével.

A kuitusz-költségvetés tárgyalásánál Rakovszky menydörgő beszédét mondott az egyetemi kereszt védelmében. Felszólalásában kissé demagóg zamattal érintette a zsidóság törekvéseit. Halász Lajos, a kálvinista rektor fia, ki, ha ő nem, személyes sértésnek tekintette a támadást.

Este kipirultan robogott a törzsasztalhoz. Táviratot lobogtatott a kezében. Mi ez? Ennyi volt:

Halász szerkesztő nagyvárad

Rakovszky István barátunk nevében felszólítjuk megbízottait nevezemeg Bothmer örnagy Kubinyi Géza hungária szálló.

Az történt, hogy Halász kíméletlen hangú táviratban intézett kérdést Rakovszkyhoz, vajjon van-e bátorsága legénykedni akkor is, ha nem védi az immunitás?

Pisztolypárbajt vívtak, igen szigorú feltételekkel, Budapesten, a Ferenc József huszárkaszárnyában. Lajos igazán megázó akcentusokkal beszélt a mérkőzésről, mely rendkívüli újságszenzáció volt akkor.

— Természetes — beszélte, — nem lehetett szavam, segédeknek is el kellett fogadniok

a feltételeket: háromszori golyóváltás huszonöt lépés, ötöt lépés avance, tíz másodperc célzás-ido, Gyürky Ábrahám pisztolyai. Tudtam, hogy élet-ről-halálról van szó. Az anyám... az apám... egy édes nő, egy másik édes nő... jövő, karrier... Mindegy. Fáztam, tudtam, ki az ellenfelem, mit jelent a pisztoly az ő kezében, én meg éppen hogy pocokra sütöttem valaha egy

vén revolvert. De már benne voltam. A kaszárnyában már megkeményítettem az idegeimet, igaz, egészen sikert voltam, nem hallottam a segédek hangját, valami álomszerű őrben mozgott némán minden, nem hallottam és nem éreztem a szívemet, csak a pulzusom vert szinte hangosan. Valahogy belenéztem Rakovszky pisztolyának a csövébe. Ez a pillanat felejthetetlen. Egy fekete rémes pokol, aztán egy titáni száj, mely körben forgott és tüzet hányt... Tüzet... Rakovszky lött, célzás nélkül, most láttam, amint karját las-

san leengedte, mereven nézett és az én kezemben is eldőrdült a pisztoly, kis félrecélzással a plafond felé fordítottam. Most eszméletnél voltam, egy pillanat századrésze alatt éreztem át mindent, láttam, hogy Rakovszky a helyén áll, aztán egyik segéd hozzálépett, a pisztolyt átadta. Nem kívánta folytatni. A segédek szeme összevillant, a vezető mondott valamit, rémesen kongott, egy dongó nekivágódott az ablaknak. Két lépést tettem oldalt előre, Rakovszky felém jött. Szó nélkül kezet szorítottunk.

(Folytatom.)

Maniu végzetes kijelentése

Averescu most már a parasztpárttal készül kormányt alakítani

Miért került válságba a paraszti- és a román nemzeti párt közeledésének ügye?

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Facla tegnapi száma újabb részleteket közöl arról, hogy miért kerültek kátyuba a román nemzeti párt és a parasztpárt között folyó tárgyalások. A helyzet annyira elmergesedett, hogy könnyen lehetlenné válhat a két ellenzéki párt bármilyen jövőbeli együttműködése. A Facla így írja le a történeteket:

Grigore Filipescu, aki a két párt közötti megegyezésnek lelkes híve egy javaslatot tett Maniunak és Argetoianunak és kérte őket, hogy a javaslatokat továbbítsák a parasztpártnak. Úgy látszott, hogy a javaslat, mindkét felet kielégítő alapot nyújt a további tárgyalásra és megegyezésre.

Filipescu azt javasolta, hogy az elkövetkező parlamentbeli mandátumok számának felét a nemzeti és paraszti párt osztsák fel egymás közt, azoknak a helyeknek arányában, amelyek a két pártéi voltak a Vaida-Voevod-kormány idején, 1919-ben. Azok a választások (Filipescu szerint) annyira-amenynyire szabadok voltak és a parasztpárt 30, a nemzeti párt 40 százalékos mandátuma valóban ki is fejezi azt a szimpátiát, amelyet a két párt iránt a néptömegek éreznek.

A Filipescu-féle javaslat behatóbb átvizsgálása után a parasztpárt vezetői arra a meggyőződésre jutottak, hogy Maniu orruknál fogva akarja őket vezetni. Igaz, mondják a parasztpártiak, 1919-ben a parasztpárt nem létezett mint párt, hanem csak, mint áramlat és ezért nem lehet alapul venni egy képviselői számot, amelyet olyan választás eredményezett, ahol parasztpárti maszkban minden személyi és programbeli kötelek nélkül való jelöltek jelentkeztek, egész egyszerűen mint általános népi szükséglet kifejezése.

Másrészt — mondják még a parasztpártiak — 1919-ben, a román nemzetipárt Erdélyben úgy ment bele a választásba, hogy nem volt egyetlen ellenjelöltje sem. Ma már a helyzet egészen más és az 1919 évi számok nem szolgálhatnak többé az arányosítás alapjául.

Végül azt választották a parasztpártiak, hogy megmaradnak első álláspontjuk mellett, még pedig: vagy pontosan megfelelni a mandátumokat a nemzeti és a parasztpárt között, vagy szabad választást csinálni külön-külön listákkal.

Mindamellét a helyzet nem súlyosbodott volna, ha a parasztpárt vezetőségének a fülébe nem jutott

volna egy kijelentés, amelyet Maniu Gyula pártjának szűkebb bizottsága előtt tett. Ugyanis barátai figyelmeztették, hogy nevétségessé teszi magát az újabb tárgyalásokkal.

— Nem tesz semmit — válaszolta Maniu — ugyanis négy esztendő óta támadnak a tárgyalások miatt. Fognak támadni még három-négy hónapig. Akkor aztán meglátják barátaim, hogy az én politikám a helyes, mert én a parasztpárttal megegyezésre sohasem lépek. Romániában csak kormányzó-pártnak van létjogosultsága: a liberális és a nemzeti pártnak. Ha a parasztpártiak támogatnak — jó; ha nem támogatnak, — annál rosszabb rájuk nézve!

Természetesen, ez a kijelentés valóságos vihart idézett elő a parasztpártban. Az elkeseredés oly nagy lett, hogy kategórikusan követelték Lupu dr-tól: változtassa meg azt az előbbi határozatát, amely szerint előre lemond a belügyminiszteri tárcáról. Ugyanis, a két párt közötti tárgyalások során a

nemzetiek ezt a tárcát maguknak kötötték le.

Másrésztől egy értesül a Facla, hogy Averescu tábornok, — aki ezidőszereint Turnuseverin melletti szőlőjében üdül, — megítudva a történeteket, hétfőn Bukarestbe utazik, hogy nagy politikai horderejű lépést tegyen.

Arról van szó, hogy Averescu együttműködést fog ajánlani a parasztpártnak, olyan feltételekkel, amelyeknek alapján a parasztpárt és a néppárt már folytattak egymással tárgyalásokat.

Averescu tábornok állítólag hajlandó kormányzási programul elfogadni a parasztpárt ismeretes tiz pontját, — abban az esetben, ha a parasztpárt résztvesz egy olyan kormányban, amelynek elnöke politikailag kevésbé exponált ember, például Coanda tábornok volna. Ebben az esetben Averescu tábornok a szenátusnak, Michalache parasztpárti vezér pedig a kamarának az elnöki székét foglalná el.

A jövő hét e szerint döntő jelentőségűnek ígérkezik a belpolitika szempontjából.

Reinhardt válópörének titkai

A világhírű rendező nyilvánosságra hozta a törvényszékekhez intézett beadványát

Az Estilap néhány nappal ezelőtt hírt adott arról a válópör-ről, amelyet Reinhardt Miksa, a világhírű színházi rendező indított felesége ellen a pozsonyi törvényszék előtt. Reinhardt eredeti keresete abban jegecesedett ki, hogy egy olyan kivételes nagyságu művész, mint ő, nem élhet egy életet egyetlen asszony oldalán. A pozsonyi törvényszék előtt a válófelek ügyvédjei megegyeztek abban, hogy kölcsönös megegyezéssel intézik el a válópört, s ez esetben Reinhardt visszavonja válókeresetét. Ezért aztán a tárgyalás el is maradt, nem maradt el azonban Reinhardtné Heims Elza asszony ügyvédjének, több lapnak adott olyan interjúja, amely ugyancsak súlyosan kompromitáló megjegyzésekkel illette Reinhardt, aki szerinte nem átalotta egy asszony jöhizeműségével visszaélni. Ezekre a vádakra most válaszképpen Max Reinhardt

nyilvánosságra hozta azt a beadványt, amellyel a pozsonyi törvényszékhez fordult.

A beadvány, — mint bécsi tudósítónk jelenti — így szól:

— A perbeli iratokból kiderül, hogy házaseletünk, amely mindkét fél számára szerencsétlen volt, 1919-ben megszűnt és hogy 1921 óta különváltan élünk. Kiegyenlíthetetlen ellentétek bontották meg házasságunkat s az erkölcsi törvények kívánták, hogy a törvényszék előtt is főlbonsuk a házasságot. Ebből a célból több ízben igyekeztem feleségemmel a válásban meg- egyezni,

sem személyes, sem társadalmi sem pénzáldozatoktól nem riadtam vissza.

Igy átengedtem feleségemnek a berlini Kupfergartenben lévő pompás lakást, mindkét fiam továbbra is az ő gondoskodása alatt maradt és én rendesen megfizettem neki azt a tartásdíjat, amelyet a berlini bíróságon megszabtak s amelyet én minden alkudozás nélkül elfogadtam. Később és most is fizetem a törvényszék által meghatározott összeget. Végül azt ajánlottam neki, hogy

járandóságát 50 százalékkal

felemelem s azonkívül tekintélyes tőkét, 50.000 arany márkát helyezek számára letétbe

és az egyéb kiadásokat is fedezem, ha beleegyeznek a válásba. Bizton remélhetem, hogy ily módon ezt a mindkét félre nézve kínos ügyet békésen elintézzük. Magától értetődően

meg akartam kimélni gyermekeimet és feleségemet a pörösködés kellemetlenségeitől.

Heims Elza asszony nem mondhatja, hogy bármiképpen is támogattott ebben a törekvésemben.

Nem maradt egyéb hátra, mint a válópör

és így került ügyünk 1925 szeptember 23-án a pozsonyi törvényszék elé. A tárgyaláson feleségem, Reinhardt—Heims Elza asszony jogi képviselője bejelentette, hogy hajlandó kölcsönös megegyezés alapján történő válásról tárgyalni, ha válókeresetet a bíróság elutasítja, vagy én visszavonom. Az áldozat, amelyet tölem ezzel feleségem, Reinhardt-Heims Elza követel, annál nagyobb, mert a perben felhozott vádak bizonyítottak és ő maga nem vonta tagadásba. Ennek ellenére is

megégszer meg akarom kísérelni, hogy az ügyet békésen oldjuk meg és kijelentem, hogy elállok válókeresetemről.

Kérem a törvényszéket, hogy szüntesse be az eljárást és egyidejűleg felhívom feleségemet, Reinhardt-Heims Elza asszonyt, hogy kezdje meg a tárgyalásokat, magamnak pedig fentartom azt a jogot, hogy ha az egyezkedések nem vezetnének sikerre, ismét megtehessem a kellő lépéseket, hogy a mindkét félre nézve lehetetlenné vált házasságot felbontsam.

Friedmann és Hoffmann speciális nyakkendő üzlet megnyílt!

Rimanóczy-utca 1, Royal-épület

Verona: Akit nem szabad szeretni 300.— lei

Argeman, tapesira, velvet szőnyegek, adgepast és futó valamint spárpa szőnyegekben a legnagyobb raktár

Leitner Márton Rt.-nél

Aszódihoz Sas-palotában

Friss HELLER bécsi csokoládé-bonbon érkezett 1, fél és negyedes dobozokban, ugyszintén Heller-féle Bitra-csokoládé, Capsa Zamfirescu, Kandia és Melissa friss csokoládé-bonbonok — Fűszerosztályomban friss nyolcféle zamatu **pörkölt kávé** kapható

JAKOBI TESTVÉREK
kényrsütődénkben kiprobalált
legjobb minőségű liszteket

Str. Oltenia (Csengeri utca) 1 sz. a.

Lisztüzletünkben

nagyban és kicsinyben

Jutányos áron áruljuk

Megrendeléseket házhoz szállítunk.

Telefon 967. szám

2083

Oroszország új balkáni orientációja

— Az Estílap eredeti távirata —

A berlini Deutsche Allgemeine Zeitung-nak jelentik Moszkvából: Orosz politikai körök véleménye szerint a szovjet arra készül, hogy a kisantantot szétugrassa. Ezzel kapcsolatos Businow athéni orosz követ legutóbbi kéthetes moszkvai tartózkodása. Bustinow visszatért Athénbe. Közvetlen célja: a balkáni politika irányváltoztatása. Görögországot és Szerbiát igyekeznek Oroszország szá-

mára megnyerni és a többi balkáni állam ellen felhasználni. Hírlik, hogy Csicserin varsoi utja alkalmával Lengyelországot is megnyerte új politikájának. Csicserin meggyőződhetett arról, hogy Lengyelország és Románia között nincsen titkos szerződés. Businow legközelebb Belgrádba megy folytatni a megbeszélést, amelyet Csicserin Berlinben az ottani jugoszláv követtel megkezdett.

HEYMAN-SZINKÖR

HETI MŰSOR:

Szombat este: Megnyitó előadás, Medgyaszay Vilma, Pintér Böske, Virág Lajos, Filharmoniai társaság és Guttman Miklós felléptével. (Sorozat 1. szám.)

Vasárnap d. e. 11 órakor: **Gyermekelőadás.** Gyermekbaré, táncok, gyermekmesék és Zigóttó, kacagtató és mulatságos gyermekfilm, olcsó helyárrakkal.

Vasárnap délután 4 órai kezdettel: az **Aranykakas** énekes bohózat, a nagyvárad iparos egyesület működvelő társaságának vendégjátéka. (Sorozat 2. szám.) Mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Megnyitó előadás Medgyaszay Vilma, Pintér Böske, Virág Lajos, Filharmoniai társaság és Guttman Miklós felléptével. (Sorozat 3. szám.) Kezdeté fél 9 órakor.

Hétfő este: **Megnyitó előadás.** Medgyaszay Vilma, Pintér Böske, Virág Lajos, Filharmoniai társaság és Guttman Miklós felléptével. (Sorozat 4. szám.) Kezdeté fél 9 órakor.

Kedd, szerda, csütörtök, péntek: **Romola.** A Metro-Goldwyn amerikai filmgyár szenzációs monumentális filmreke, főszerepben a világhírű Lilian Gisch és Dorothy Gisch. 11 felvonásban. Egy részben. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

Szombat, vasárnap, hétfő: a **Gyimesi vadvirág** film. A népszínmű irodalom legragyogóbb ékessége, 5 felvonásban. Főszerepekben: Kiss Ferenc, Gömöri Vilma, Ujvári Lajos, Kovács Lili és Medgyaszay Jenővel.

— Ma este nyílik meg a Heyman-szinkör. Ma este telt ház közönsége előtt fog lefolyni az első műsor az ujonnan átalakított Heyman-szinkörben, amelyben Medgyaszay Vilma,

a világhírű dízőz, Pintér, Virág, Tabéry és Guttman Miklós fognak fellépni. Az ünnepi beszédet Marcus István főfelügyelő tartja, a közönséget Parlagi igazgató fogja üdvözölni. A megnyitó előadás műsorát vasárnap és hétfőn megismétlik. Ezekre az előadásokra a jegyek a Szinkör pénztáránál válthatók.

— **Aranykakas és gyermekmatiné** előadásai technikai akadályok miatt e hét műsoráról lemarad. Az igazgatóság kellő időben tudomásul adja e nagy érdeklődést kiváltott darabok előadásainak időpontját.

MOZI

— **Guillotine.** Az Apolló mozgó ma mutatja be a legizgalmasabb drámát, amit mindeztideig a filmtechnika produkált. A téma egy szegény leány ártatlanul megszenvedett kálváriáját tárgyalja, aki gyilkosság gyanújába kerül, s guillotine által való kivégzésre ítéltetik. Már-már lehull a kés, amikor az utolsó pillanatban megérkezik a felmentés... Megkönnyebült sóhaj száll keblünkől... A filmtechnika mesterien rendezte meg ezt a hatalmas drámát, minden tehetségét igénybe vette a drámai effektusoknak mesteri megrendezésében, s állithatjuk, hogy teljes mértékben sikerült is neki ama célját elérnie, hogy tökéleteset nyújtson, a közönség legexklusívabb izlését is kielégítse. A főszerepben Marcella Albini, ez a bájos, tehetséges filmművész nő briliroz, mellet-

te a német filmművészet jelei ragyogtatják tehetségük legjavát. Az egész film Párisban lett felvéve, gyönyörű felvételekben láthatjuk a világ fővárosát.

— **Beregi Oszkár** legnagyobb filmje a „Rejtelmek országa”, melyet ma, szombaton mutat be a Dorian filmszínház. Kivüle még a nagyszerű Bánky Vilma és mindig új Erika Glässner játszanak. A 6 nagy felvonásos film Tibet csodaszép hődedett vidékein játszódik le. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órás előadás mérsékelt helyárrú. — Jön „Cleo” Pola Negri régvárt filmje.

A Dr Szentpétery — Gazdag-féle ABC és olvasókönyvek

a felekezeti és állami magyar tan nyelvű iskolák I—IV. oszt. részére 161.591/1925. sz. közokt. miniszteri renaeleinek megleleleiben a hazai földrajz, történelem és alkotmánytani román nyelven tartalmazzák. A többi tárgyak magyar nyelven, valamennyi tárgy osztályonként egy könyvben összefoglalva. — 161/1925 szám alatt miniszterileg jóváhagyva.

Iskoláknak 15 / engedmény!
2084 Megrendelhető a kiadónál: HIRSCH A. könyvkereskedő DEVA

Ridikulók

gyártását megkezdettük

azokat

eredeti gyári árrban árusítjuk

Nagyvárad Bőröndáru és Táskaáru

Cuza Voda (Szacsvey)-u. 18.

M. t. megrendelőiknek nb. tudomására hozom, hogy a

Rosenberg és Krausz

fehérnemű szalon cégből kiváltam és

Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 12 sz. alatt új fehérnemű szalont nyitottam,

hol női és férfi fehérneműek, ugyszintén teljes kelengyék elsórángu kivitelben készülnek Szives pártfogást kérve

Krausz Rezsőné

Csipekendilizést és gépgomblyukkötést vállalunk

Carmen gyermekcipők!

valamint fiú és leányka iskolacipők

iflakunál

Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 4. sz.

A NÖEGYLETEK

ÉRTEKEZLETE.

Felkérem mindazokat a nőegyleteket, amelyek Cantacuzino hercegnő felhívásának megtárgyalására a múlt hónapban összejöttek, hogy e hó 13-án, kedden délután 5 órakor a Kath. Körben megjelenni sziveskedjenek. Az eddigi felvevőtől és határozottól sokban eltérő változások történtek, amelyek szükségessé teszik eddigi megállapodásaink revízióját. A hölgyek megjelenését annál inkább kérem, mert a tárgy a nőegyleteket közelről érinti.

Kassay Kálmáné,
a Kath. Növédő elnöke

**A „florida”
váradai bemutatója**

Antalfy Margit hazaérkezett
külföldi tanulmányjáról

Az idei szezonra ismét ráüti bélyegét a táncszenevedély. De, mint minden téren, ezen is megmutatkozik a modern fejlődés, amely irányában követi a distingvált izlést és megköveteli a kifinomult ritmus érvényesülését. Egész Európa táncol ma, s csak erre felé való vidéki városok prűdériája gördít még néha indokolatlan akadályt a parkett ujszerű hivatása elé.

Külföldön már évek óta nem az életkor és nem a társadalmi

elhelyezkedés szabja meg, ki áldozhat a tánc bufelejtő élvezetének. Na és az idei szezon sok újdonságot tartogat, amelyet végre alkalom lesz Váradon is megismerni. Antalfy Margit táncnártnő most érkezett haza külföldi tanulmányjáról és kedden sajtóbemutatót rendez az új mondain táncokból, ezek között is első sorban a világszerte hódító Floridáról. Antalfy Margit külföldi útján szerzett benyomásairól így nyilatkozik:

— A párisi kongresszus után legszebben táncolnak a nizzai Palace-Eldorádóban, a san-remói Casinóban és a firenzei Folies Bergeresben. Az volt a tapasztalatom, hogyha a legszebben ezeken a helyeken táncolnak, a legelegánsabb publikum, az amerikai és angol pénzarisztokrácia a párisi Claridge parkettjén találkozik. Itt is és mindenütt a pompás és ragyogó ötletű Florida hódít. De nem kevésbé enyhül a táncszenevedély a méltóságjeljesen előkelő londoni Savolyban sem. És itti nem érdekeltelen, hogy a spleenes angol előkelőségek az eddigi táncok mellett a lendületes fox-trotot járják.

— A floridán kívül a foxtrot, a blues és a tangó uralkodnak az idei szezonban is. A fox-trott azonban a beleékeltsz sanzé-lépésekkel variálódik. Az uralkodó tánc talán mégis a tangó lesz. A lassu blues pedig — a pihenő tánc.

— Altalában azonban a mondain táncokat valami decens hangulat lengi körül, s ennek a jegyében kelnek életre az idei szezon bál estéi. Ugy vélem, hogy mindenek Váradon is urrá kell lennie, éppen ezért külföldi tanulmányutam során Jussy Horváth, Ralph Biron és Saphir Gyula hírneves professzoroknál kurzusokat vettem. Nagyvárad modern lejlettségéhez tartozik, hogy a váradai parkettekről eltűnjenek a ma már kevésbé divatos és külföldiek előtt szinte groteszken ható táncok.

Az elvált férj bosszúja

Meggyilkolta volt feleségét — A gyilkos megőrült
Véres családi dráma Budapesten

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Budapesti táviratunk jelenti: Tegnap délután három óra tájban, a magyar főváros egyik legélénkebb forgalmu divatüzletében, a József-körút 52. szám alatti Kassza-féle áruházban rettenetes családi dráma játszódott le. Az üzlet tele volt vásárló közönséggel, amikor berontott egy feldúlt arcú, jól öltözött fiatalember az üzletbe. Revolvert rántott elő és

ötször egymás után rálőtt az egyik széken ülő, nagyon elegáns, fiatal és feltűnően szép hölgyre, aki véresen, eszméletlenül terült el a földön.

Rettenetes pánik tört ki, az asszonyok sikoltoztak, többen elájultak, az utca népe összefutott. Olyan tolongás támadt, hogy egy szakasz rendőr

futólépésben vonult ki, hogy a rendet helyreállítsa

A merénylő felhasználta a zavart és nyomtalanul eltűnt a tömegben. Mire a rendőrség megérkezett, már nem tudtak nyomára akadni.

Természetesen a mentők is kivonultak és megállapították, hogy a fiatal asszony áldozata lett a merényletnek.

A revolverlövésnek szívében és nyakszirtjén találták el, úgy, hogy azonnal meghalt

Az első percekben alig lehetett agnoszkálni a halottat, akitől később kiderült, hogy Sági Izidor elvált felesége, lánykori nevén Klein Ilonának hívják, 21 éves, nagyon jó családból származó urinő.

Azonnal felmerült a gyanu, hogy a merényletet elvált férje, Sági Izidor követte el. A férfi halálosan szerelmes volt a fiatal asszonyba, aki azonban nem tudott vele élni és ezért néhány hónappal ezelőtt elvált tőle.

Azóta állandóan zaklatta a férj elvált feleségét. Térden állva könyörgött, hogy térjen vissza hozzá, jeleneteket rendezett és öngyilkossággal fenyegetődött. Mikor ez sem használt, kijelentette, hogy

véres bosszút fog állani, nem bánja, akármilyen történet is, de nem nyugszik bele, hogy felesége elhagyja őt.

A fiatal asszony nem vette komolyan a fenyegetést és ismételtelen elutasította a szerencsétlen férfiit.

A rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította meg a merénylő ellen, de alig mentek ki a detektívek a központból, amikor a bűnügyi osztály vezetőjéhez

a szó szoros értelmében betört egy egzaltált férfi, halálos sápadtan, szeméből potyogtak a könnyek.

Valósággal hörgött és percekig

tartott, míg szóhoz tudott jutni. Görcsös zokogásba tört ki és csak ennyit mondott:

— Sági Izidor vagyok... Megöltem a feleségemet... Tartóztassanak le... Nem tudok nélküle élni...

Erre elveszítette eszméletét és

Új belügyi államtitkár

Hirek Valjean volt művészeti vezérigazgató kinevezéséről

Bukarestből jelenti a Rador: A Cuvantul szerint Vasilescu Valjean volt művészeti vezérigazgatót belügyi államtitkárrá nevezik ki. A hír még megerősítésre szorul.

Valjean neve nem ismeretlen Váradon. Több ízben is járt itt. Különösen magyar színházi kérdésekben árult el jóakaratot és több olyan ügy, ami ma a cátozott szigorubb rendszer miatt kedvezőtlen megoldáshoz jut, az ő idejében sokkal több megértésre talált. Tavaly színházi kérdésekben magához kérte a váradai magyar újság-

összerogyott. Az előhívott rendőrorvosnak egy órai munkájába került, míg öntudatra keltette. De kihallgatni akkor sem lehetett.

A férj összefüggéstelenül, zavarosan beszélt, idegen szavakat mormolt. Kacagó görcsöket kapott. Minden jel arra mutat, hogy a szerencsétlen ember megőrült a nagy izgalomban.

Ma a törvényszéki orvosok is megvizsgálják a merénylőt és ha idegrohama nem csillapul, az angyal földi tébolydába fogják szállítani.

írókat, s ő volt egyike ama keveseknek, aki véleményt kért a magyar zsurnalisztáktól. Hogy mennyiben fogadta meg a tanácsokat, rövid ideig bizonyíthatta. Távozott előkelő pozíciójából és visszatért hivatásához a belletrisztikához. Helyét Corneliu Moldoveanu a bukaresti Nemzeti Színház igazgatója foglalta el. Ő már kevesebb türelmet tanusított a magyar színjátszás iránt. Értethető tehát, hogy Valjeanu államtitkárrá leendő kinevezése élénk meglepetéskeltést fog kelteni.

Ingyenes jogsegély a váradai szegény lakosság számára

Nem kisjelentőségű szociális reformot valósított meg az új ügyvédi törvény értelmében a nagyváradai ügyvédi kamara: ingyenes jogsegélyző irodát létesített a törvényszéki palota földszinti, 35. számú szobájában. Ebben az irodában ingyenes jogsegélyt kapnak mindazok, akiknek erre az új ügyvédi törvény 128. paragrafusára szerint joguk van. Tehát ingyenes jogsegélyre jogosultak mindazok, akik bélyegmentesen perelhetnek szegénységi bizonyítványuk alapján; akik szegénységüket megfelelő bizonyítvánnyal (városokban a rendőri kerület, a megyékben az illető adóhivatal által kiállított bizonyítvánnyal) igazolják; továbbá a hadiárva, hadi

özvegyek és hadi rokkantak, végül azok is, akik részére a dékán, vagy a kijelölt választmányi tag, avagy ennek hiányában az iroda igazgatója, hogy az ingyenes jogsegélyre jogosultak.

A jogsegélyző hivatalos órái: minden munkanapon 9-től 1-ig.

Már az első napokban napokban szép számmal kereste fel az irodát Nagyvárad szegény népe, amelynek a mai válságos anyagi viszonyok közt, bizony nem igen telik ügyvédi honoráriumra.

Természetesen a jogsegélyző iroda nem ismer nemzeti, vagy felekezeti különbséget és így mindenki bizalommal fordulhat hozzá.

Angol lap fantasztikus híre Ottó királyról

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Londonból jelentik: A Daily Express cikket közöl a Lequeitió-ban élő Ottóról, a magyar trón várományosáról. A lap értesülése szerint Ottó valószínűleg angol nyilvános iskolába lép, amit a modernebb felfogású magyar és osztrák arisztokraták elősegítenek.

Károly exkirály fiának angol iskoláztatása angol politikai körökben élénk viszhangot kelt.

— Ottó neveltetése — írja a cikk — ebben az évben kritikus

fordulóhoz érkezett. Magyar hívei azon vannak, hogy kiragadják abból az álomszerű világból, amelyben él. Eddig sohasem olvasott újságot, nem látott mozi. Játsszótársai csak a testvérei; a nevelői papok. Ottó megköveteli testvéreitől, hogy felségnek szólítsák, amit édesanyja helyesel.

* A „Bicsérdyismus” legújabb száma szenzációs tartalommal megjelent. Kapható az összes újságárúsító bódéknál és a Hegedűs Hirlapirodában.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

LULU. Nagyon aggódunk, hogy harmadik üzenetünkre választ nem kaptuk. Gondoljon ránk minél előbb. 649

MINDEN hölgy nyugodtan elhatározhatja magát arra, hogy a Mária királyné (Bémer) téren, Kertész Reclam női divat áruházában vásároljon, mert e cég szolid, megbízhat, árai a legolcsóbbak. 1710

Gyermek kocsik Szökénél,
Piata Unirii 16.

LAKÁS

LEGSZEBB helyen központban 2 helyiség előszobával irodának alkalmas, kiadó. Ajánlatok „Irodának” jellegére a Hegedüs Hirlapirodába. 657

ALKALMAZÁS

ROMANUL tudó férfi jegyzet-dők felvételnek a városi színházhoz.

KEFEKÖTŐT, illetve ecsetmunkást állandó munkára keres Tontsch és Haydl első erdélyi ecsetgyár Medias (Medgyes.) 591

KIFUTÓFIUT megbízhatót, tisztességest azonnalra felvesszünk. Cim a kiadóba.

KERESTETIK perfect minden szakácsnő kis családhoz november elsejére. Cim a Hegedüs Hirlapirodába. 637

TISZTIVISELŐNÖT, ki gyakorlott magyar-német gyors- és gépirónő, telves Leitner Lázár, Saguna (Kapucinus) utca 11. 651

JÓL főző mindenest 15-ére kis családhoz felvesz, Faragó, Moldova (Kálvária) utca 20. 649

KERESÜNK agilis nőtlen elárutító és pénzbeszedő ügynököket, vidéki városban magánlelek látogatására. Ajánlatokat B. C. jellegére a Hegedüs Hirlapirodába. 645

CSOMAGOLASHOZ értő rak-tármunkást felvesz a Sonnenfeld-nyomda r. t. Jelentkezni lehet het-főn délelőtt 9 órakor.

NAGYOBB munkáslányok és fiúk felvételnek Stern fűrésztelepen, Aprilis 20. (Kolozsvári) utca 137. szám. 659

TÜCHTIGE Kinderpflegerin mit reichen fachkenntnisse Beste Wiener und Ungarische Zeugnisse sucht Stelle bis Eleinen Kindern ü. Säuglinge. Adresse Vlahuta (Szent János) u. 8. 658

IPARVALLALATOK adminis-tratiojának vezetésében, teljesen gyakorlott, mérlegképes, hites könyvelő, megfelelő állást keres. Cim Hegedüs Hirlapirodába kér. 656

ÖNÁLLÓ mindenest főzőnő azonalra felvétetik Acs mérnökhöz, jelentkezés Mihelynél, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 35. 655

FIZETÉS nélkül, csupán ellátás-ért, gyerek tanításra több nyelv és zongorában oktatás és háztartásban segítségre vállalkozom. Cim: Rudolf Mossenál. 58

MINDENES főzőnőt keresek 15-re. Dr Winkler, Parcul Traian (Széchenyi-tér) 1. 662

PERFECT mindenest szakácsnőt keresek 15-re. Erdős, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 35. 639

ADÁS-VÉTEL

FORGALMAS helyne fényképészeti műterem berendezéssel együtt átadó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 652

ZONGORA olcsón eladó. Vlahuta (Szent János) utca 46. 559

SZÖRME ujdonságok Leichner-nél, Ciorogariu püspök (Uri) utca 4. szám.

SZÉPIRODALMI könyveket, használtat, franciát és németet keres megvételre a Hegedüs Hirlapiroda. 548

FÉRFI kocsibát (középtermű alakra) plüss béléssel igen olcsó áron eladó. Gerhardt és Fiánál. 228

GYÖNYÖRŰ mintájú gobelin olcsón eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 400

25 leiert készít 2 drb finoman kidolgozott igazolvány képet Jaklovits fényképész, Alexandri (Teleki) utca 45. 653

ELADÓ ház 3 szobás beköltözhető, nagy jövedelemmel 300.000. Értekezni Tománénál, Tace Ionescu (Körös) utca 21. 9-12, 3-6-ig. 2079

SZÖLLŐ birtokot hasznóberbe keresek, Zambó, Traian (Széchenyi) tér 2. 641

KIS Meteor kályhát megvételre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodába kérek. 647

MATERLINCK regényeit, magyar, német, francia nyelven megvételre keresek. Hegedüs Hirlapiroda. 648

KERESEK megvételre National ellenőrző pénztárakat. Transmissiót 30-ast csapágyakkal, Stern műszerész, Avram Jancu (Kossuth) utca 18. 660

FONTOS érdeke mindenkinek, hogy amíg a 45 nyereleményel egybekötött kedvezményes jegykészletből tart, siessen beszerezni a minden trafikban kapható személyazonosságához szükséges 25 leies fénykép jegyeit. 654

Értesítés!

Szücs szalonomat

Bul. Reg. Ferdinand 14 sz. alatt megnyitottam

Szalonomban a legutolsó párisi creaciók alapján, mérték után készítik a legmáltányosabb árak mellett női és férfi bundákat, sálakat, estélyi beépőket 2014 Mosse

STEFAN LAKATOS, Fourreur parisien

Hasznos ujtás a ruházkodás terén

Férfi-, fiu- és gyermekruha szükségletét heti vagy havi 1772 Mosse

részletfizetésre úgy készen, mint méret után legelőnyösebben szerezheti be a

„SAS” férfiruha áruházban (Axelrad A.)

Sas-passage, Gelbert cipőüzlet mellett. Kérem cégem nem összetéveszteni

NAGY souterrain 20x6 kiadó. Aradi-ut 27. 650

EBÉDLÖBERENDEZÉS, komplett, fehér lakkozott, tanuló pianino, olcsón eladó. Tace Ionescu (Körös) utca 15. Porjesz. 661

KÜLÖNFÉLEK

NAGY disznótor a Karger-vendéglőben ma, szombat este. Egész télen nyitva, külön termék a közönség rendelkezésére. Saját termései édes must, jó borok, pontos kiszolgálás. Ebéd és vacsora abonamát elvállalok. A tulajdonos.

ZONGORAT kezdőknek tanítok, ugyanott gyakorolni is lehet. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 581

GÉPAJOUROZAST szép kivitelben és olcsón készít Erbstein, Cuza Voda (Szacsav) utca 28.

HAZAKNAAL német órákat ad olcsón, urinó. Cim: Kath. Növédő. 640

Szervezett munkások és vasutasok tagsági igazolványuk főmutatása mellett, családtagjaikkal együtt 3 darab szépen kidolgozott arcképes igazolványhoz képeket 25 leiert készít gyorsan és szépen a 24 év óta tonnálló jóhírnevű BENEDEK fényképész, Str. Saguna (Kapucinus)-u. I. emelet

Ruhákat legolcsóbban teszi, tisztítja gálterokat és kiegészítőket legszebben mos es vasal 184

SZABÓ LASZLÓ

Str. Take Ionescu (Körös) utca 1. Fiók: Bazárépület, Bul. Reg. Ferdinand

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél Rosenberg Testvérek Str. N. Iorga (Zöldfa-u.) 8. Behúzás, javítás gyorsan készül. 1830

Felkötő szép ruhadísz

gépműzés, gépajurozás, gouvierozás, plüssérozás gyorsan és olcsón készül Vlahuta Szt. János-utca 29

HERBST órákészes Regina Maria (Bémer)-tér 1. Ezüstért, aranyért, briliántért magas árat fizetek. Órákat, ékszereket olcsón javítok jótállás mellett. Szemüvegeket olcsón árusítok

Személyazonossági fényképek

mindenképpen olcsóbbak Mimosánál, Str. Saguna (Kapucinus)-utca 4. 1873

Szücs- és szörme-

árut legolcsóbban minden kivitelben

Andrássynál

szerezheti be. 1683

Str. Vlahuta (Szt. János-utca 6.

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növény ételzsirt mert tiszta, egészséges és szopora Kóserül előállítva, szigoruan az orth. izr. ritulek szerint Fuchs Benjámín nagyvárad ortn. törabbi ur felügyelete alatt

Készíti a Fabrica Phenix S. a R. Bucuresti.

Oradea-Marek képviselőt:

Fischer Emil Parcul Stefan cel mare No. 11. — Telefon 962.

FEST! TISZTIT!

Kalinovcsán

Zöldfa passage 81

MOS 1404 VASAL

Vasutijegyet

belföldre külföldre

pontosan napiáron válthat a

Hegedüs Hirlapirodában

Kérjen telefonon felvilágosítást

Telefon

458

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.